

Na osnovu člana 33 stav 7 tačka 15 Zakona o energetici ("Službeni list CG", br. 28/25 i 3/26) i člana 17 tačka 6 Statuta Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti ("Službeni list CG", broj 56/25), Odbor Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, na sjednici od 00.00 2026. godine, utvrdio je

PRAVILA ZA ODOBRAVANJE NAKNADA OPERATORU TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Predmet

Član 1

- (1) Ovim pravilima utvrđuju se način i postupak odobravanja naknada operatoru tržišta električne energije (u daljem tekstu: berza).
- (2) Naknade odobrene u skladu sa ovim pravilima primjenjuju se na učesnike na berzanskom tržištu električne energije (u daljem tekstu: učesnik).

Principi

Član 2

Naknade berze zasnivaju se na principima:

- 1) ravnoteže između interesa berze i učesnika,
- 2) korisnik plaća,
- 3) konkurentnosti u odnosu na druge berze električne energije u regionu,
- 4) razvoja berzanskog tržišta električne energije,
- 5) vršenja usluge uparivanja ponude i potražnje na berzanskom tržištu električne energije na nediskriminatoran, transparentan i efikasan način,
- 6) obezbjeđenja održivosti poslovanja berze.

Naknade i plaćanje

Član 3

- (1) Berza naplaćuje naknade učesniku za učestvovanje na:
 - 1) tržištu dan-unaprijed,
 - 2) unutar dnevnog tržištu, i
 - 3) dugoročnom tržištu.
- (2) Za učestvovanje na tržištima iz stava 1 ovog člana berza naplaćuje učesniku:

- 1) jednokratnu naknadu za registraciju na berzanskom tržištu, koja se izražava u eurima (€);
 - 2) naknadu za ugovoreni volumen trgovine, koja se izražava u €/MWh;
 - 3) naknadu za podnošenje/poništenje naloga za trgovanje od strane berze, koja se izražava u €/nalogu.
- (3) Pored naknada iz stava 2 ovog člana, berza naplaćuje učesniku naknade za:
- 1) učestvovanje na tržištima iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana, za:
 - a) godišnju članarinu, koja se izražava u eurima (€),
 - b) kliring i poravnanje, koja se izražava u €/MWh,
 - c) tehničko održavanje, koja se izražava u eurima (€),
 - d) dodatni korisnički nalog, koja se izražava u eurima (€),
 - e) dodatni portfolio, koja se izražava u eurima (€),
 - 2) poništenje postupka za trgovanje na tržištu iz stava 1 tačka 3 ovog člana, koja se izražava u €/postupku.
- (4) Naknade iz stava 2 tač. 2 i 3 ovog člana su jednake za učestvovanje na tržištima iz stava 1 ovog člana.
- (5) U cilju razvoja berzanskog tržišta električne energije, berza može u zahtjevu iz člana 5 ovih pravila predložiti iznos popusta za godišnju članarinu iz stava 3 tačka 1 podtačka a ovog člana za učesnike koji učestvuju na oba tržišta iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana.
- (6) Naknade iz stava 2 tačka 2 i stava 3 tačka 1 podtačka b ovog stava obračunavaju se proporcionalno broju mjeseci od dana upisa u evidenciju učesnika koji vodi berza do isteka tekuće kalendarske godine, a obračunski period počinje od sljedećeg mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je izvršen upis u evidenciju učesnika.
- (7) U slučaju raskida ugovora o registraciji prije isteka perioda godišnje članarine iz stava 3 tačka 1 podtačka a ovog člana, učesnik ima pravo na refundaciju sredstava, proporcionalno broju mjeseci od dana raskida ugovora o registraciji do isteka tekuće kalendarske godine.

Period važenja naknada

Član 4

- (1) Period za koji se odobravaju naknade berze je jedna kalendarska godina.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, za novouspostavljeno tržište prvi period može biti kraći od jedne kalendarske godine.

Zahtjev za odobravanje naknada

Član 5

- (1) Postupak odobravanja naknada berze pokreće se zahtjevom koji je berza dužna da podnese Agencijai najkasnije četiri mjeseca prije isteka važenja odluke o odobravanju naknada iz člana 3 ovih pravila.
- (2) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, berza je dužna da dostavi sljedeću dokumentaciju:
 - 1) odluku nadležnog organa upravljanja berze kojom se utvrđuje predlog cijena naknada;
 - 2) obrazloženje predloženih naknada, uključujući pojašnjenje na koji način su zadovoljeni principi iz člana 2 ovih pravila;
 - 3) poslovni plan za regulatorni period, koji obuhvata planirane iznose troškova i prihoda i očekivani broj učesnika i obim trgovine na tržištima iz člana 4 stav 1 ovih pravila;
 - 4) podatke o iznosima planiranih troškova poslovanja koje planira da nadoknadi kroz predložene naknade;
 - 5) podatke o planiranim troškovima poslovanja i izdacima koje pokriva operator prenosnog sistema električne energije u skladu sa zakonima kojima se uređuje obavljanje energetske djelatnosti i prekogranična razmjena električne energije i prirodnog gasa;
 - 6) analitički prikaz ostvarenih prihoda i troškova u godini koja prethodi godini podnošenja zahtjeva, uz ovjerene analitičke kartice.
 - 7) zaključni list za prethodnu godinu sa otvorenim saldima (nezaključen).
- (3) Berza je dužna da dostavi i druge podatke i dokumentaciju na zahtjev Agencije koji mogu biti potrebni za donošenje odluke.
- (4) Dokumentacija iz stava 2 ovog člana dostavlja se u pisanoj formi, u originalu ili ovjerenoj kopiji, kao i u elektronskom obliku koji omogućava dalju obradu podataka.

Odluka o odobravanju naknada

Član 6

- (1) Agencija je dužna da donese odluku o odobravanju naknada i da je dostavi berzi, u roku od tri mjeseca od dana prijema zahtjeva.
- (2) Period važenja odluke iz stava 1 ovog člana je jednak periodu iz člana 4 ovih pravila.
- (3) Odluka iz stava 1 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore" i na internet stranici Agencije.
- (4) Berza je dužna da naknade za naredni regulatorni period objavi na svojoj internet stranici i o tome obavijesti učesnike, u roku od 10 dana od dana prijema odluke Agencije.

Zahtjev odobravanje naknada za 2027. godinu

Član 7

Berza je dužna da podnese zahtjev za odobravanje naknada za 2027. godinu najkasnije do 1. septembra 2026. godine.

Primjena cijena za učestvovanje na unutarodnevnom tržištu

Član 8

Naknade za učestvovanje na tržištu iz člana 3 stav 1 tačka 2 ovih pravila primjenjuju se od dana njegovog uspostavljanja.

Stupanje na snagu

Član 9

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Predsjednik Odbora Agencije

Dr Veljko Vasiljević

Broj: 26/

Podgorica, 00.00.2026. godine

OBRAZLOŽENJE

I. PRAVNI OSNOV I RAZLOZI ZA DONOŠENJE PRAVILA

Pravni osnov za donošenje ove metodologije sadržan je u članu 33 stav 7 tačka 15 Zakona o energetici („Službeni list CG”, br. 28/25 i 3/26) (u daljem tekstu: Zakon) kojim je propisano da Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti donosi pravila za odobravanje naknada operatoru tržišta električne energije (u daljem tekstu: berza električne energije).

Članom 244 stav 1 Zakona je propisano da će se podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeti u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, dok je članom 269 stav 2 takođe propisano da će akti iz člana 33 ovog zakona biti usaglašeni sa odredbama ovog zakona i zakona kojim se uređuje prekogranična razmjena električne energije i prirodnog gasa, u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

II. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članovima 1 i 2 propisani su predmet primjene pravila, kao i principi na kojima se zasnivaju naknade berze.

Članom 3 propisane su naknade berze koje se odobravaju, kao i način njihovog plaćanja od strane učenika na berzanskom tržištu.

Članovima od 4 do 8 utvrđen je sadržaj zahtjeva i dokumentacije koja se dostavlja uz zahtjev, način dostavljanja dokumentacije, donošenje odluke o odobravanju naknada berze, rok za podnošenje zahtjeva za odobravanje naknada za 2027. godinu, primjena cijena za učestvovanje na unutardnevnom tržištu i stupanje na snagu pravila.